

ความเชื่อเรื่องของจิตในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวณัฐริดา ศุขมนัส

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-342-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE BELIEFS IN FENG-SHUI AS A WAY OF LIFE OF CHINESE THAIS IN BANGKOK

Miss Nathida Sukmanas

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-342-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความเชื่อเรื่องของจิตในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน
ในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวณัฐริดา สุขมนัส

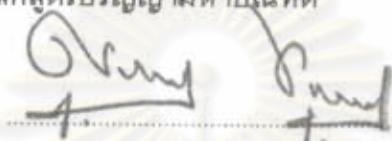
ภาควิชา

สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ออมรา พงศ์พาพิชญ์

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

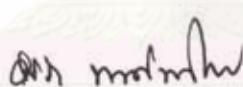
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการตัดสินวิทยานิพนธ์

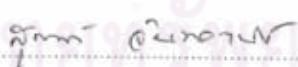
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปริญญา คุรุวิทยพันธุ์)

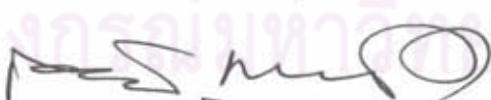
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ออมรา พงศ์พาพิชญ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภากล จันทวนิช)

กรรมการ

(อาจารย์เกรียงไกร บุญอุกานนท์)

๗

พิมพ์ด้วยอักษรไทย จัดทำโดย ศูนย์วิทยบริการและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล

**ปัญญา สุขุมัชล : ความเชื่อเรื่องช่วงจุ้ยในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน ในกรุงเทพมหานคร (THE BELIEFS IN FENG-SHUI AS A WAY OF LIFE OF CHINESE THAIS IN BANGKOK) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อnmra พงศ์สกุลชัย, 222 หน้า.
ISBN 974-636-342-5.**

การท่าวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคิดความเชื่อ และบทบาทของระบบความเชื่อช่วงจุ้ยในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน โดยศึกษาทั้งในส่วนของช่วงจุ้ยเพื่อที่อยู่อาศัยโดยเก็บข้อมูลภาคสนามจากชุมชนเยาวราชและล่าเหงง และในส่วนของช่วงจุ้ยสุสานเก็บข้อมูลภาคสนามจาก สุสานสุสิน อำเภอแก่งคอย จังหวัด สระบุรี

ผลของการศึกษาส่วนหนึ่งพิสูจน์สมบูรณ์ที่ตั้งไว้ ๓ ประการดังนี้ ประการที่หนึ่ง ความเชื่อเรื่องช่วงจุ้ยพร่วงกระจายเข้ามาสู่สังคมไทยโดยผ่านทางกลุ่มชาวจีนที่อพยพมาตั้งต้นฐานในประเทศไทย ประการที่สอง ความเชื่อช่วงจุ้ยได้รับอิทธิพลของแนวคิดเรื่องหลังหนอนและหย่าง จากปรัชญาอีจิง และแนวคิดในการปฏิบัติดน เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติจากสักดิ์เดียว ประการสุดท้าย คิดความเชื่อเรื่องช่วงจุ้ย มีบทบาทสำคัญต่อการอุปกรณ์ชีวิตพัฒน์จีน โดยช่วงจุ้ยส่าหรับสุสานเป็นสัญลักษณ์ของเอกภาพทางสายคระภูล และช่วงจุ้ยเพื่อที่อยู่อาศัยตอบสนองความต้องการ ความปลอดภัย ความนิ่นคงทางด้านจิตใจ และความสุข ความเจริญในชีวิต

จากการศึกษาข้างบนว่า ผู้มีเชื้อสายจีนส่วนใหญ่เข้าใจว่าช่วงจุ้ยเกี่ยวข้องเฉพาะสุสานเท่านั้น ไม่ส่วนน้อยที่เข้าใจว่าช่วงจุ้ยมีทั้งช่วงจุ้ยส่าหรับคนเป็นและช่วงจุ้ยส่าหรับสุสาน แม้ความเชื่อจะเนื้อหาช่วงจุ้ยของบุคคลจะไม่ตรงกัน แต่สามารถปฏิบัติตามความเชื่อได้โดยปรึกษากับช่วงจุ้ย การปฏิบัติตามความเชื่อส่วนหนึ่งต้องอาศัยค่าใช้จ่ายสูง ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจอำนวยจะสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเดียวที่

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

C630643 : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY
KEY WORD: FENG-SHUI / GEOMANCY / CHI / YIN-YANG

NATTHIDA SUKMANAS : THE BELIEFS IN FENG-SHUI AS A WAY OF LIFE OF CHINESE THAIS IN BANGKOK. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. AMARA PONGSAPICH, Ph.D. 222pp. ISBN 974-636-342-5.

The study of "The Belief in Feng-Shui As a Way of Life of Chinese Thais in Bangkok" covers two aspects. The first is the study of Feng-Shui of Living abodes. Field data was collected from Yaowarat and Sampheng. The second aspect is the belief in Feng-Shui in burial ground. Field data was collected from Hulin-Cemetery in Kaeng-Koy district of Saraburi province.

Results of the study confirm the hypothesis that (1) The Belief in Feng-Shui had diffused to Thai-society by Chinese population. (2) The Belief in Feng-Shui is based on Yin and Yang forces of I-Ching philosophy of Taoism. (3) The Belief in Feng-Shui has impacted way of life of Chinese descendants. Feng-Shui of burial ground represent lineage continuity and unity while Feng-Shui of living abodes represent security, safety and prosperity.

In addition, there are Chinese descendants who make distinction between Feng-Shui for the dead and Feng-Shui for the living. Most of them do not know the philosophy and the practices. They depend on the "professional" for advice. Socio-economic status also influence the decision to follow Feng-Shui practice or not.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....	ลายมือชื่อนิติ.....
สาขาวิชา.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาของคณาจารย์ผู้แนะนำทางการศึกษาและบัณฑิตเอกผลงาน ศิษย์ของราบทอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการศึกษาวิจัยด้วยความอาใจใส่อุகศิษย์เสมอมา

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภागค์ จันทวนิช และอาจารย์กรียงไกร บุญชกานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์กรียงไกร บุญชกานนท์ (ประธานภูมิไหารศาสตร์) อีกครั้ง ที่ท่านอุดหนาท์ตระเวลามาให้ความรู้และทัศนะเกี่ยวกับวิชาชีวะซึ่งแก่อุกศิษย์ด้วยความอึ้งอุ่น กล่าวได้ว่า อุดมการณ์ของอาจารย์ที่ปรารอนนาราษฎร์เพรียชีวะซึ่งใหญ่ให้เกิดประโยชน์แก่คนทั่วไปย่างไม่ปิดบังนี้ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดประการให้ข้าพเจ้าสนใจและอยากรีบเรียนรู้ จึงนำมาซึ่งหัวข้อในการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ให้ข้อมูลประกอบการวิจัยทั้งในส่วนของข้อมูลพื้นที่สถานที่ที่ได้รับความเอื้อเพื่อจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ จากประชากรที่ศึกษาที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูล และข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ผู้วิจัยนำมาใช้ทางอิงประกอบการศึกษา

ขอขอบคุณบรรดาพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจและเอาใจช่วย พี่เป็นพี่ชายที่น่าศรัทธา และเป็นแม่ ที่ให้กำลังใจเพื่อนคนนี้เสมอมา ขอบคุณมากๆ สำหรับใจผู้เป็นเป็นกำลังใจอย่างให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ

สุดท้ายนี่ขอราบทอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่สนับสนุนให้โอกาสศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ และให้ความรักความเข้าใจเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ศาสตราจารย์คนนี้มาโดยตลอด สำหรับความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณเป็นของขวัญแด่คุณแม่มีค่านี้ที่หนังเล็บ

ยศธิค ศุภมนัส

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิจกรรมประจำภาค.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญแผนที่.....	๘
สารบัญรูปภาพ.....	๙

บทที่ ๑

บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๔
แนวคิดและกรอบวิเคราะห์.....	๔
สมมติฐานของการศึกษา.....	๑๒
เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๑๒
ของเขียนของการศึกษา.....	๑๓
ระยะเวลาในการศึกษา.....	๑๔
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๔

บทที่ ๒

ประวัติความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทย.....	๒๑
ความสัมพันธ์ทางการค้าและการอพยพของชาวจีนยังสยาม.....	๒๑
ชาวจีนจำแนกตามกลุ่มภาษาพูดและลักษณะการอพยพ.....	๒๔
ปัจจัยที่มีผลอพยพต่อชาวจีน.....	๒๗
1. ปัจจัยผลักดันให้อพยพออกนอกประเทศไทย.....	๒๗
2. ปัจจัยลึกลับจากประเทศไทย.....	๒๘
การกระจายตัวของคนจีนในประเทศไทยช่วง พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๔๙๘.....	๓๑
การตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในกรุงเทพมหานคร.....	๓๔
วิถีชีวิตริษยาจีนในกรุงเทพมหานคร.....	๓๗

1. ลักษณะบ้านเรือนที่อยู่อาศัย.....	37
2. การประกอบอาชีพ	38
3. โครงสร้างทางสังคม	39
4. ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี	41
5. การศึกษาและโรงเรียนจีน	42
6. การเมืองในกลุ่มชาวยิน “สมาคมลับชั้นยี่”	43
ปัจจัยส่งเสริมและอุปสรรคของภาระสมกัดลิน	44

บทที่ 3

ที่นี่ : ชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านสำเพ็ง-เยาวราช กรุงเทพมหานคร	46
กลุ่มประชากรที่ศึกษา	46
ประวัติความเป็นมาของที่นี่	46
อาณาเขต	47
การคุณนาคม	51
1. เส้นทางคุณนาคมรอบนอกที่นี่	52
2. เส้นทางคุณนาคมภายในที่นี่	53
ลักษณะทางภาษา	54
1. สภาพทั่วไปของที่นี่	55
2. ลักษณะบ้านเรือน	55
ประชารักษ์	56
เศรษฐกิจของที่นี่	58
ระบบการเมืองการปกครอง	60
1. กลุ่มสมาคมและองค์กรต่างๆ ในที่นี่	60
2. การจัดตั้งที่นี่	61
ระบบความเชื่อในที่นี่	63

บทที่ 4

ศาสนาความเชื่อและพิธีกรรมของชาวยิน	66
ศาสนาในประเทศไทย	66

1. ความเชื่อของชาวจีนในยุคก่อนปรัชญาเมธิ	66
2. ความเชื่อชาวจีนยุคปรัชญาเมธิ	67
2.1 ศาสนาเต๋า	67
2.2 ศาสนาชนจื้อ	71
2.3 ศาสนาพุทธมหายาน	72
ความเป็นมาของศาสนาจีนในประเทศไทย	76
วัดและศาลาเจ้าจีน	77
1. รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของวัดและศาลาเจ้า	77
2. การจัดตั้งรูปเคารพ	79
เทพเจ้าจีนในเมืองไทย	81
การจัดระดับชั้นความศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้าจีน	81
พิธีกรรมการเข่นไนว	82
1. เครื่องเข่นไนว	82
2. การเข่นไนว	84
2.1 การไหว้เจ้า ณ ศาลเจ้า	84
2.2 การไหว้เจ้าที่ที่บ้าน "ตีรุ่งเชียะ"	85
2.3 การไหว้เจ้าเป็นกรณีพิเศษ	85
2.4 การไหว้บ้านรพบุรุษ	85
2.5 การไหว้ภูษณะรัชญารัตน์ "ซอเชียต"	86
เทศกาลและพิธีกรรมของชาวจีน	87
1. เทศกาลสำคัญในรอบปีของจีน	87
1.1 เทศกาลตรุษจีน	88
1.2 เทศกาลหนานเฉียว	90
1.3 เทศกาลเต็งนัง	91
1.4 เทศกาลขึนม้า	92
1.5 เทศกาลสากรจีน	93
1.6 เทศกาลไหว้พระจันทร์	94
1.7 เทศกาลกินเจ	96

1.8 เทศกาลไหว้เจ้าประจำปี	99
1.9 เทศกาลไหว้ตั้งใจย	100
2. พิธีกรรมในรอบชีวิต	100
2.1 พิธีรับบุญเด็ก	101
2.2 พิธีกรรมแห่งงาน	101
2.3 พิธีผ่านช่วงอายุ	103
2.3 พิธีกรรมเกี่ยวกับการตาย	103
2.3.1 สราดพระอภิธรรม	104
2.3.2 การทำบุญกลางเต็ก	104
บทที่ 5	
ช่วงจุ้ย ความเชื่อเกี่ยวกับการพยากรณ์ของชาวจีน	107
ความหมาย	107
ความเป็นมาของช่วงจุ้ย	108
ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์จีน	110
แนวคิดพื้นฐานของช่วงจุ้ย	112
1. แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับช่วงจุ้ย	113
1.1 แนวความคิดจากลัทธิเต๋า	113
1.2 แนวคิดเรื่องกฎของหยินและหยาง	113
1.3 แนวคิดเกี่ยวกับพลัง “ชี”	116
1.4 แนวคิดเกี่ยวกับธาตุหั้ง 5	117
1.5 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของทิศหั้ง 8	119
1.6 แนวคิดลักษณะของช่วงจุ้ย	120
2. แนวคิดและหลักการของช่วงจุ้ย เพื่อนำไปปฏิบัติ	122
2.1 หลักการช่วงจุ้ยสำหรับที่อยู่อาศัย(ช่วงจุ้ยคนเป็น)	122
2.2 หลักการช่วงจุ้ยสำหรับลูกสาว (ช่วงจุ้ยคน嫁)	123
ภูมิ象征การพิจารณาช่วงจุ้ยและกระบวนการทางชีวจุ้ย	123
1. ลักษณะชีวภูมิตามอุดมคติทางชีวจุ้ย	123
2. องค์ประกอบในการพิจารณาช่วงจุ้ย	126

2.1 การพิจารณาองค์ประกอบของช่วงจุ้ยสำหรับท่อระบายน้ำ.....	128
2.1.1 พิจารณาดูน้ำจะดูดของบุคคล.....	129
2.1.2 พิจารณาข้อจำกัดภูมิศาสตร์ของช่วงจุ้ย.....	130
2.1.2.1 ช่วงจุ้ยภายในอาคาร.....	131
2.1.2.2 ช่วงจุ้ยภายในอาคารต่อไปยังอ่างเก็บน้ำ.....	136
2.1.2.3 วิธีแก้ไขทางช่วงจุ้ย.....	140
2.1.3 พิจารณากระแทกทิศทาง.....	144
2.1.3.1 ขั้นตอนการหาหัวสเปรี้ยงปีกเดิน.....	145
2.1.3.2 การหาตัวແນ່ນມงคลภายนอกบ้าน.....	146
2.1.4 พิจารณาถูกช์ยาน.....	146
2.1.4.2 ปีกที่ไม่เป็นมงคลกับทิศ.....	148
2.1.4.3 เดือนที่ไม่มงคลกับทิศ.....	149
2.2 การพิจารณาองค์ประกอบของช่วงจุ้ยสำหรับสุสาน.....	150
2.2.1 การพิจารณาดูน้ำจะดู.....	152
2.2.2 การพิจารณาข้อจำกัดภูมิ.....	152
2.2.3 การพิจารณาทิศทางกระแทกพลัง.....	154
2.2.4 การพิจารณาถูกช์ยาน.....	155
ตัวอย่างความเชื่อช่วงจุ้ยที่ปรากฏในกฎหมายนานาชาติ.....	156

บทที่ ๖

การใช้สัญลักษณ์ทางช่วงจุ้ยเพื่ออาคารที่อยู่อาศัย	
ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทางด้านกฎหมาย	163
กรณีศึกษาที่ ๑	163
กรณีศึกษาที่ ๒	164
กรณีศึกษาที่ ๓	165
กรณีศึกษาที่ ๔	166
กรณีศึกษาที่ ๕	167
กรณีศึกษาที่ ๖	167

กรณีศึกษาที่ 7	168
กรณีศึกษาที่ 8	170
ส่วนที่ 2 : ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล	171
กรณีศึกษาที่ 1	171
กรณีศึกษาที่ 2	172
กรณีศึกษาที่ 3	173
กรณีศึกษาที่ 4	174
กรณีศึกษาที่ 5	175
กรณีศึกษาที่ 6	177
กรณีศึกษาที่ 7	178
กรณีศึกษาที่ 8	179
กรณีศึกษาที่ 9	180
กรณีศึกษาที่ 10	181
กรณีศึกษาที่ 11	182
กรณีศึกษาที่ 12	183
ความสัมพันธ์ของความหมายกับการใช้สัญลักษณ์ทางชุมชน	184
ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของชุมชนกับทำเลที่ตั้ง	186
ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดและการเรียนรู้สืบเชื่องชุมชน กับระดับความเชื่อในเชิงชุมชน	187
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการปฏิบัติความเชื่อชุมชน	189
บทที่ 7	
บทวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	192
คติความเชื่อชุมชน : รูปแบบหนึ่งของระบบศาสนา	192
การเผยแพร่องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม : ที่มาของความเชื่อชุมชนในสังคมไทย	195
ความเชื่อชุมชน : เครื่องมือทางสังคมที่สร้างเด็กไทย และความสมานฉันท์ ภายในกลุ่ม ตามแนวคิดโครงสร้างการนี้ที่	201
1. การปฏิบัติพิธีกรรมชุมชน	205
ในสายตระกูล	

2. รูปแบบบางประการของยน্তรจุลสาร : การสืบสายตระกูลทางฝ่ายชาย ของชาวจีน	207
วิธีการทางยน্তร : สัญลักษณ์ในบริบทพิธีกรรม เพื่อความเป็นศิริมงคล	208
สรุปผลการศึกษา.....	210
รายการข้างต้น.....	214
ภาคผนวก.....	219
ภาคผนวกที่ 1 กระแตทิศทางและปฏิกริยาของบ้าน	219
ภาคผนวกที่ 2 ตารางเปรียบเทียบหากหัสราชี.....	220
ประวัติผู้เขียน.....	222

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานภาระผู้สอนที่และผู้อำนวยการ

แผนภูมิที่

2.1	แสดงการรวมกิจกรรมของชาวจีนในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย พ.ศ. 2490.....	32
3.1	แสดงข้อมูลเบื้องต้นที่พื้นที่ทั้ง 3 แขวง ของพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์	48
3.2	แสดงข้อมูลเบื้องต้นที่ศึกษา เยาวราชและสำเพ็ง เขตสัมพันธวงศ์.....	50
3.3	แสดงที่ตั้งของวัดไทย วัดถมาน และศาสนเจ้าจีน ในพื้นที่ศึกษา	65
4.1	แนวคิดจักรวาลวิทยาของเต๋า.....	71
4.2	แนวคิดจักรวาลวิทยาของศาสนาพุทธนิกายมหายาน.....	75
5.1	แสดงสัญลักษณ์ที่ยืนหยาน และจักรวาลวิทยาในคติความเชื่อของจุ้ย.....	115
6.1	แสดงการกระจายตัวของหลังคาเรือนที่ใช้สัญลักษณ์ทางชุมชนจุ้ย.....	162

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ส่วนบุคคล

ตารางที่

2.1	แสงสีสันประชารคนเจนกุ่มภาษาต่างๆ ในประเทศไทย.....	33
3.1	แสงสีดิจิตอลประชารและจำนวนหลังคาเรือน ของเขตสัมพันธ์ฯ.....	57
3.2	แสงสีดิจิตอลประชาร จำแนกตามสัญชาติ.....	58
3.3	แสงสีพัฒนาการของการจัดตั้งชุมชนในพื้นที่เขตสัมพันธ์ฯ (พ.ศ.2530-2539).....	62
4.1	แสงวันใหม่ในเทศบาลของชาติเจนตามวันทางจันทรคติ.....	88
5.1	แสงความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงของญาติเป็นตัวแทนความเคราะห์กับชาติ.....	125
5.2	แสงการนำสัมพันธ์ของทิศ ชาติ และสี มาใช้ในการแก้ไขทางชงจุ้ย.....	142

**ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญบทบาท

บทบาทที่

4.1 รูปแบบสถาบันปัจจัยกรรมของศาลเจ้าจีน.....	78
4.2 เท่นไหว้บรรพบุรุษ ณ สถาน ในวันเริงเมือง.....	86
4.3 "กิงไฝประดับไฟ" ของวายเจ้าอย่างหนึ่งที่จะนำมาเปีย (ประมูล)	90
4.4 การจัดตั้งไหว้บรรพบุรุษ.....	93
4.5 เครื่องเข่นไหว้เจ้าแม่กวนอิม ในเทศกาลไหว้พระจันทร์.....	95
4.6 ชุดเครื่องทรงเจ้าแม่กวนอิม.....	96
4.7 ลายกระวางของขาวจีนในเทศกาลกินเจ.....	98
4.8 การเผาเครื่องกระดาษ พิธีกรรมที่สำคัญในพิธีกรงเต็ก.....	106
5.1 ภาพสัญลักษณ์หินและหิน.....	114
5.2 況ความสัมพันธ์ของธาตุทั้ง 5	117
5.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างดาวเคราะห์ ทิศ ธาตุและฤกษ์.....	118
5.4 ปากว่าและความหมายด้านต่างๆ.....	120
5.5 ลักษณะร้อยภูมิตามยังจุ้ยในอุดมคติ.....	124
5.6 ปฏิทินเหล่ายิก ที่ขาวจีนนิยมใช้ครุฑากษ.....	147
5.7 ลักษณะร้อยภูมิที่ตีสำหรับสุสาน	153
5.8 สุสานประ荐ของญาณจักรยานจุ้ย ณ ที่นี้.....	154
5.9 การปฏิบัตินของบุคคลตั้งอิทธิพลของ 5 ธาตุ.....	157
5.10 บริโภคแยกหม่มที่ปราบภูมิสัญลักษณ์ทางยังจุ้ย.....	158
5.11 รูปแบบสถาบันปัจจัยกรรมที่แบ่งสัญลักษณ์ทางยังจุ้ย.....	160
5.12 สัญลักษณ์ที่มักปรากฏเห็นบริโภคทางแยก.....	160
6.1 สัญลักษณ์อันมีความหมายพิเศษทางยังจุ้ย.....	163
6.2 การแก้ไขยังจุ้ยในทำเลที่ต้องข้ามศาลเจ้า.....	164
6.3 อาคารที่ต้องกับทางสามแพร่งมักปราบภูมิสัญลักษณ์ทางยังจุ้ย.....	165
6.4 การใช้กระจากปากวักกับอาคารที่ต้องกับหม้อแปลงไฟฟ้า.....	166
6.5 การติดตั้งสิ่งต่างๆ นี้สามารถแก้อิทธิพลจากอนุสรุ่งเข้าหา.....	167
6.6 การแสดงความชอบน้อมหนทางหนึ่งของวิธีการทางยังจุ้ย.....	168
6.7 อาคารที่อยู่ในทิศทางที่ได้รับกระแสพลังที่รุนแรงจากลมมือแปลงไฟฟ้า.....	168